

Інформаційний лист

19 серпня 2012 р минуло 110 років від дня народження українського письменника Донченка Олесь Васильовича.

Народився митець в с. Великі Сорочинці на Полтавщині у родині сільського вчителя.

Початкову освіту Олесь здобув у рідному селі, далі навчався у Лубенській гімназії та на курсах позашкільної освіти /1918/, працював учителем позашкільного навчання, інспектором позашкільної освіти.

З 1922 року О.Донченко переходить на журналістську роботу – працює в редакції Лубенської газети / «Зарево» згодом «Червона Лубенщина»/.

Писати твори почав ще у шкільні роки. В 1918 р. в лубенській газеті «Рідний край» були вперше надруковані вірші О.Донченка.

Збірки поезій «Червона писанка» та «Околиці», видані головним видавництвом України у 1926-1928рр. були підсумком поетичної діяльності О.Донченка. З цього часу письменник все більш схиляється до прози та драматургії.

Протягом 1933-1934 рр. виходять друком романи та повісті Олесь Донченка: «Зоряна фортеця» /1933/, «Море відступає»/1934/, «Розвідувачі нетрів» /1934/, «Родина Мартинових»/1934/.

По - справжньому відкрився талант О.Донченка у творах для юних читачів. В 1936 році виходить збірка оповідань «Галаганчик», того ж року – повість «Вітер з Дніпра», наступного – повість «Школа над морем». Протягом 1939-1941 рр., Олесь Донченко пише повісті «Лукуя»/1939/, «Карафуту»/1940/, «Підводний корабель» /1941/.

Значним творчим досягненням став роман «Золота медаль», що вийшов друком у видавництві «Молодь» в 1954 році.

Помер Олесь Васильович Донченко 12 квітня 1954 року.

Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України зберігає документи особового фонду О.Донченка (ф.85)

У фонді є значна кількість газет військового та повоєнного часу, в яких працював Олесь Донченко, де було вперше надруковано багато його статей за 1941-1945 рр.

Матеріали творчої діяльності представлені численною кількістю документів, а саме: збіркою поезій 1918-1923 (ф.85; оп.1; спр.1) та повістями «Новий дім», «Лісничиха» (ф.85; оп.1; спр.2-4), а також романами «Карборундовий камінь» (ф.85; оп.1; спр.5), «Золота медаль» (ф.85; оп.1; спр.18), невеличкими оповіданнями «Кулемет», (ф.85; оп.1; спр.26) «Помаранчі» (ф.85; оп.1; спр.27), «Життя» (ф.85; оп.1; спр.35), казками «Казка про Михайлика-Позіхайлика та чарівну машинку-горошинку» (ф.85; оп.1; спр.171), «В подводной стране» (ф.85; оп.1; спр.173), нарисами «Лікар Гора» (ф.85; оп.1; спр.187), «Большая мечта» (ф.85; оп.1; спр.192), «Школьные годы» (ф.85; оп.1; спр.198), п'єсами та сценаріями «Макар Мазай» (ф.85; оп.1; спр.208), «Юрко Васюта» (ф.85; оп.1; спр.209).

Серед біографічних документів зберігається рукопис автобіографії за 16 листопада 1945 р. (ф.85; оп.1; спр.249).

Привертають до себе увагу численні статті, фейлетони, звернення. Вони доповнюють творчий доробок спостережливого письменника(ф.85; оп.1; спр.211-241).

Серед кореспондентів О.Донченка – Забіла Н., (ф.85; оп.1; спр.280) Косарик Д., (ф.85; оп.1; спр.288) Крижанівський С., (ф.85; оп.1; спр.290) Рибак Н., (ф.85; оп.1; спр.295) Россельс В., (ф.85; оп.1; спр.297) Яновський Ю. (ф.85; оп.1; спр.303).

Матеріали про О.Донченка представлені рецензіями, статтями, відгуками, спогадами (ф.85; оп.1; спр.395-418), які глибше розкривають життєвий і творчий шлях митця, доповнюючи уяву про письменника численною кількістю світлин (ф.85; оп.1; спр.426-432).

Укладач
головний спеціаліст відділу
використання інформації документів
ЦДАМЛМ України
Гайворонська А.А.
Тел.: 278-44-81